

Zasady Oceniania Wewnątrzszkolnego w Zespole Szkół nr 1 im. KEN w Nowym Sączu

BIOLOGIA

Rok szkolny 2018 /2019

1. Ogólne zasady oceniania z przedmiotu:

- a) Ocenie podlegają różne formy aktywności i umiejętności ucznia wymienione w tym dokumencie, przy czym obowiązkowe uznaje się prace klasowe, testy, sprawdziany, oraz odpowiedzi ustne.
- b) Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości poprzez rozpoznanie poziomu i postępów w opanowaniu wiadomości i umiejętności do wymagań edukacyjnych.
- c) Nauczyciel zapowiada prace klasowe, testy, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem wpisując je do dziennika. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych to ma obowiązek napisać ją w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły (termin wyznacza uczący).
- d) Tylko **ocenę niedostateczną z pracy klasowej, testu uczeń musi poprawić w ciągu dwóch tygodni - wcześniej zgłaszając ten fakt nauczycielowi.**
- e) Ocena taka zostaje wpisana do odrębnej rubryki w dzienniku elektronicznym z taką samą wagą jak wcześniejszy sprawdzian. Nie wpisuje się z poprawy oceny gorszej lub takiej samej.
- f) Krótkie sprawdziany wiadomości, zwane kartkówkami mogą obejmować materiał, co najwyżej z trzech ostatnich lekcji i nie są traktowane jak zadania klasowe, nie muszą być zapowiadane. Wszystkie oceny łącznie z ocenami niedostatecznymi zawsze są z nich wpisywane, zaś oceny niedostateczne uzyskane przez ucznia nie ulegają poprawie, ponieważ sprawdzają wiedzę i umiejętności z bieżącego materiału.
- g) W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
- h) Nie ocenia się uczniów z bieżącego materiału po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Uczeń ma prawo do jednokrotnego nieprzygotowania w półroczu (w przypadku kilku lekcji biologii tygodniowo nauczyciel zwiększa tą ilość do dwóch). Fakt ten zawsze jest odnotowywany w dzienniku pod datą zgłoszenia (nie dotyczy to sprawdzianów i testów).
- i) Brak zeszytu, podręcznika - wykorzystywanego podczas lekcji jest zawsze odnotowywany w dzienniku, chyba, że uczeń potraktuje to, jako niewykorzystane nieprzygotowanie do lekcji i wyrazi chęć takiego odnotowania przed lekcją w dzienniku. Za dwukrotny brak zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- j) Uczeń, który opuścił ponad 50% obowiązkowych zajęć z przedmiotu nie jest klasyfikowany.
- k) Oceny z zadań klasowych, sprawdzianów, testów są wpisywane do dziennika kolorem czerwonym, pozostałe wpisywane są na niebiesko lub czarno.
- l) Wszystkie oceny otrzymane przez ucznia są jawne.

2. Obszary oceniania z biologii:

Oceniając osiągnięcia ucznia bierzemy pod uwagę, w jakim stopniu uczeń:

- a) Rozumie podstawowe terminy(pojęcia) biologiczne, potrafi podać przykłady, zna definicje, podejmuje próby klasyfikowania i właściwego definiowania pojęć.
- b) Zna podstawowe prawidłowości funkcjonowania środowiska przyrodniczego i jego elementów.
- c) Potrafi stosować praktyczne działania w środowisku przyrodniczym z uwzględnieniem zasad ekologii.
- d) Zna i potrafi zinterpretować prawidłowości i zależności pomiędzy budową, funkcjami życiowymi organizmów, a środowiskiem ich życia.
- e) Umie posługiwać się językiem biologicznym, używając właściwej terminologii, korzysta z wielu opisanych teorii, praw i zasad.
- f) Potrafi właściwie stosować wiadomości i umiejętności z biologii w rozwiązywaniu wielu problemów z innych dyscyplin naukowych.
- g) Posiada umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem, precyzyjnie formułuje myśli.
- h) Uczestniczy nie tylko aktywnie na lekcji, ale potrafi przygotować materiały do lekcji, prezentacje i zreferować je na lekcji.
- i) Bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, zawodach i olimpiadach biologicznych i ekologicznych, co podnosi jego ocenę na koniec roku.
- j) Opanował materiał nauczania.
- k) Nie ma możliwości zdawania zaległego materiału na pozytywną ocenę, ponieważ ocena jest półroczna, a następnie końcowo roczna.

3. Sposoby sprawdzania postępów ucznia.

- a) Sprawdzanie stopnia znajomości i rozumienia materiału dydaktycznego poprzez odpytywanie (minimum jedna odpowiedź ustna w roku).
- b) Prace klasowe, sprawdziany, testy kartkówki po każdym dziale - minimum dwie w półroczu.
- c) Prace domowe (duża częstotliwość) nawet po każdej lekcji. Sprawdzanie zadań domowych minimum raz w półroczu.
- d) Samodzielność w zdobywaniu informacji z różnych źródeł (encyklopedie, media, prezentacje, czasopisma przyrodnicze) - w razie potrzeby na lekcjach problemowych.

- e) Zaangażowanie w tok lekcji, umiejętność pracy w zespole, pomysłowość w rozwiązywaniu zadań typowych oraz problemowych na każdej lekcji może być zaznaczane w formie oceny za tzw. aktywność.
- f) Referaty i prezentacje - w zależności od potrzeb w realizowanym materiale.

4. Formy pracy na lekcjach biologii:

- a) Odpowiedzi ustne (wiedza i umiejętności z poprzednich lekcji)
- b) Sprawdziany pisemne, testy
- c) Lekcje problemowe
- d) Rozwiązywanie zadań
- e) Sprawozdania
- f) Referaty, lekcje ćwiczeniowe.
- g) Udział w dyskusji, pogadance
- h) Prezentowanie własnej wiedzy
- i) Prezentowanie wyników własnej pracy (prezentacje multimedialne).
- j) Postery i inne prace o treściach biologicznych.
- k) Zadania domowe, graficzne opracowania wyników badań i doświadczeń.
- l) Praca uczniów z podręcznikiem - wdrażająca do samodzielnego uczenia się oraz kształtująca umiejętność rozumienia czytanego tekstu, analizowania i wnioskowania.
- m) Praca w grupach (może przybierać różne formy). Praca z wykorzystaniem różnych źródeł informacji biologicznej np. encyklopedii, słowników, czasopism popularnonaukowych - uczniowie analizują i przetwarzają informacje dotyczące zjawisk zachodzących w środowisku. Wzajemne odpytywanie się pozwala kształtować zasady myślenia przyczynowo - skutkowego.

5. Kryteria oceniania:

a) Odpowiedz ustna:

- Bezbłędna, wyczerpująca, ujmująca wiadomości w stopniu wykraczającym – **celujący**.
- Bezbłędna, samodzielna i wyczerpująca - **bardzo dobry**.
- Bezbłędna, samodzielna, ale niepełna odpowiedz - **dobry**.
- Z błędami, samodzielna, niepełna - dostateczny.
- Wskazuje braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności, rozwiązuje typowe zadania tylko przy pomocy nauczyciela - **dopuszczający**.
- Brak, lub całkowicie błędna odpowiedz, wskazująca na nieopanowanie materiału i umiejętności - **niedostateczny**.

b) Oceny częściowe z prac pisemnych:

- 0 - 40 % niedostateczny
- 41 - 55 % dopuszczający
- 56 - 70 % dostateczny
- 71 - 85 % dobry
- 86 - 99 % bardzo dobry
- 100 % celujący

W zależności od poziomu klasy nauczyciel ma prawo obniżyć punktację. W kartkówkach pomijamy ocenę celującą (z wyjątkiem przedstawienia treści ponadprogramowych).

c) Udział w konkursach, olimpiadach:

- Szkolnych - ocena częściowa: bardzo dobry
- Za I II miejsce w konkursie szkolnym - ocena roczna podniesiona o jeden stopień
- W zawodach na szczeblu rejonowym - ocena częściowa celująca

6. Wymagania edukacyjne z biologii na poszczególne stopnie:

a) Ocena celująca - wymagania wykraczające. Wiedza i umiejętności twórcze.

Uczeń uczestniczy w konkursach biologicznych, ekologicznych i olimpiadach, zdobywając czołowe miejsca posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania w danej klasie dodatkowa wiedza wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń uzyskuje celujące oceny częściowe, w pracach uzyskuje 100% i więcej punktów sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji biologicznej prezentuje prawidłowości biologiczne za pomocą różnych metod stosując terminologię i symbolikę biologiczną dostrzega związki przyczynowo - skutkowe zachodzące w środowisku przyrodniczym potrafi dokonywać selekcji, porządkowania, analizy i interpretacji materiałów dotyczących stanu i zmian środowiska naturalnego sprawnie posługuje się wiedzą biologiczną w teorii jak i w praktyce potrafi rozwiązywać problemy biologiczne w sposób twórczy systematycznie Wzbogaca swoją wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji pośredniej i bezpośredniej jest autorem samodzielnie wykonywanych prac o dużej wartości poznawczej i dydaktycznej samodzielnie inicjuje rozwiązywanie konkretnych problemów, zarówno czasie lekcji jak i poza nią wyraża samodzielny obiektywny stosunek do omawianych zagadnień prognozuje stan środowiska poszczególnych obszarów z uwzględnieniem interakcji Ziemia człowiek potrafi samodzielnie i twórczo rozwijać własne uzdolnienia z zakresu biologii i ekologii.

b) Ocena bardzo dobra - wymagania dopełniające. Wiedza i umiejętności dopełniające.

Uczeń posiada całość wiedzy i umiejętności określonych w programie nauczania w danej klasie potrafi samodzielnie wyjaśnić zjawiska biologiczne, problemy i zadania postawione przez nauczyciela posługując się

nabytymi umiejętnościami potrafi powiązać treści programowe, dokonywać uogólnień, porównań, analiz, interpretacji doświadczeń i badań tematycznych posiadaną wiedzę wykorzystuje w praktyce, w sytuacjach nietypowych sprawnie posługuje się terminologią biologiczną korzysta z różnych źródeł informacji biologicznej potrafi przetwarzać, analizować, interpretować informacje z tabel, wykresów, schematów dostrzega i analizuje relacje między poszczególnymi elementami środowiska naturalnego dostrzega problemy istniejące w środowisku naturalnym w różnych skalach przestrzennych.

c) Ocena dobra - wymagania rozszerzające. Wiedza i umiejętności rozszerzające.

Uczeń posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza wymagania minimum 75% materiału nauczania poprawieni posługuje się wiedzą i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów typowych w teorii i praktyce potrafi charakteryzować problemy biologiczne potrafi interpretować zjawiska biologiczne na podstawie różnych materiałów graficznych i statystycznych umie wykorzystać źródła informacji biologicznej do opisu aktualnych problemów przyrodniczych i ekologicznych potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania i stosować wiedzę w sytuacjach typowych dostrzega relacje między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego, a działalnością człowieka.

d) Ocena dostateczna - wymagania podstawowe. Wiedza i umiejętności podstawowe.

Uczeń posiada i operuje podstawową wiedzę i umiejętności określone programem nauczania zna podstawowe pojęcia biologiczne, fakty dotyczące funkcjonowania środowiska naturalnego, pozwalające mu na zrozumienie najważniejszych zagadnień rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i wyjaśnia zagadnienia średnim stopniu trudno ci wykorzystuje podręcznik, jako źródło informacji potrafi przedstawić zróżnicowanie przestrzenne i współzależności między zjawiskami biologicznymi, uzyskuje, co najmniej 50% punktów w pracach pisemnych sprawdzających, popełnia niewielkie i nieliczne błędy merytoryczne.

e) Ocena dopuszczająca - wymagania konieczne.

Wiedza i umiejętności konieczne Uczeń posiada poważne braki wiedzy, które jednak można usunąć w dłuższym okresie czasu, posiada wiadomości i umiejętności niezbędne do nauki na dalszych etapach kształcenia słabo rozumie treści programowe i związki między elementami środowiska naturalnego potrafi wykonać proste polecenia posługując się podstawowymi źródłami informacji biologicznej rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności potrafi opisać zróżnicowanie środowiska naturalnego dostrzega i nazywa podstawowe zjawiska przyrodnicze osiąga, co najmniej 41% punktów w testach sprawdzających.

f) Ocena niedostateczna. Wiedza i umiejętności wymagające poprawy.

Uczeń posiada duże braki wiedzy i nie rokuje nadziei na ich usunięcie, nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności, nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi przedstawić podstawowych praw i zasad biologicznych nie potrafi korzystać z podstawowych źródeł informacji biologicznej nie zna podstawowych faktów i pojęć związanych z funkcjonowaniem środowiska naturalnego.

7. Sposoby informowania rodziców o efektach pracy ich dzieci:

Wpisywanie ocen do dziennika elektronicznego oraz do zeszytu przedmiotowego np. z odpowiedzi ustnej. W niektórych przypadkach nauczyciel może zażądać podpisu rodziców; Przekazywanie informacji o wynikach i frekwencji ucznia za pośrednictwem wychowawcy klasy.

8. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

Dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się indywidualnie dobiera się metody pracy i formy oceniania uwzględniając opinie lub orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej. Nauczyciel uczący po zapoznaniu z opinią poradni przystosowuje wymagania edukacyjne i sposób oceniania do możliwości ucznia, na bieżąco monitoruje i przekazuje informacje o problemach w opanowaniu treści wychowawcy i pedagogowi szkolnemu.

9. Sposoby gromadzenia informacji o uczniu:

Są to odnotowane oceny w elektronicznym dzienniku lekcyjnym z odpowiedzi ustnych, zadań klasowych, zadań domowych, aktywności, testów, referatów, prezentacji, nieprzygotowania do lekcji.

10. Sposób ustalenia oceny końcowo-rocznej.

a) Wagi ocen:

- Odpowiedź ustna - waga 3 lub 4 (zależnie od zakresu i stopnia trudności)
- Sprawdziany, testy zadania klasowe - waga 4
- Kartkówki-waga 2 lub 3 (zależnie od zakresu i stopnia trudności)
- Aktywność, zadania domowe - waga 2
- Inne (referat, projekt, zielnik) – wagę ustala nauczyciel.

b) średnia ważona wymagana na ocenę końcowo roczną:

- niedostateczny: 1,0 - 1,64
- dopuszczający: 1,65 – 2,64
- dostateczny: 2,65 – 3,64
- dobry: 3,65 – 4,64
- bardzo dobry: 4,65 – 5,64
- celujący: 5,6 – 6,0.